

„Tér-idő barangoló”

*Csillagászati tehetségkutató csapatverseny
általános iskola 3. és 4. évfolyamos tanulói számára*

Döntő

Csapat sorszáma: _____

Elérhető pontszám a feladatlapon: 60/_____ pont

Gyakorlati feladat 3p/: _____ pont

Elért összpontszám: 63/_____ pont

Tiszadobi Széchenyi István Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

2023.

Kedves Gyerekek!

Gratulálok, hogy bejutottatok a döntőbe!

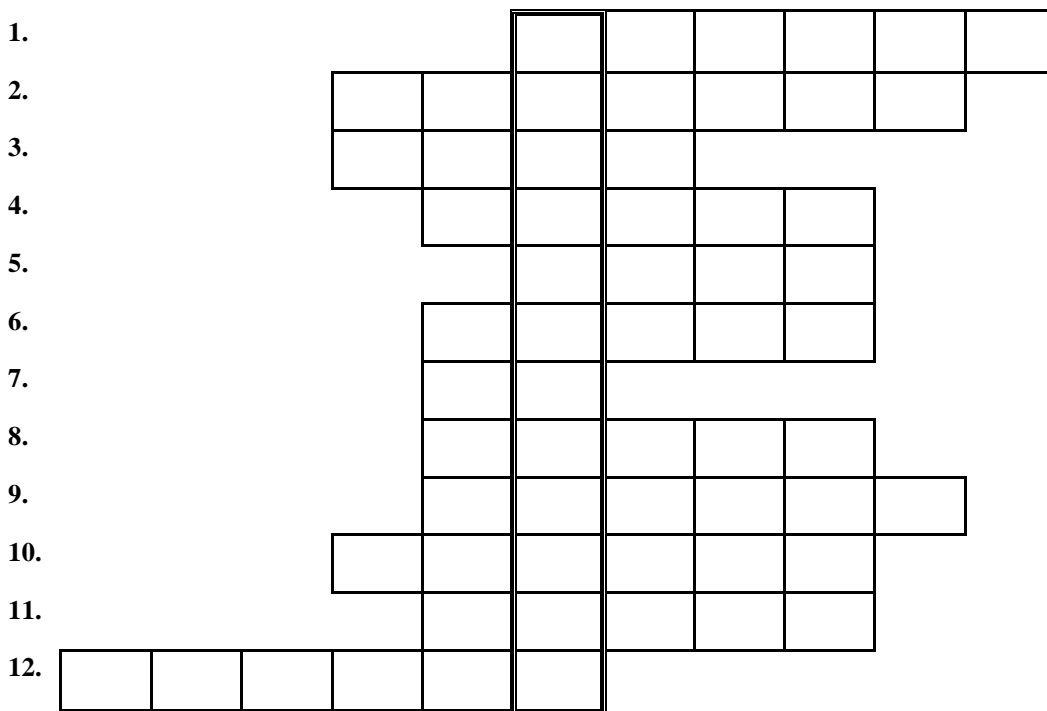
A feladatok megoldásához 45 perc áll a rendelkezésetekre!

Kérlek Benneteket, hogy közösen dolgozzatok!

Jó munkát kívánok!

Attila bácsi

1. Oldjátok meg a keresztrejtvényt. A kétjegyű mássalhangzókat két négyzetbe kell beírni!

1. Esthajnalcsillagnak is hívják népies nevén.

2. A Napunk is ilyen égitest.

3. Égi kísérőnk.

4. Világos szín.

5. A Földünk is ilyen alakú.

6. A Marsnak ennyi holdja van.

7. Ha felnézünk, ezt látjuk.

8. Szaturnusz ismertető jele.

9. Más szóval hullócsillag.

10. Madárt formázó csillagkép.

11. Égtáj, a nyugat ellenkező oldalán.

12. Felvillanó jelenség, rendszerint dörgés kíséretében.

Megoldás: _____

Elérhető

pontszám: 13p/ _____p

2. Magyarázzátok meg röviden az alábbi szólásokat, közmondásokat!

1. Feljött a csillaga.

---

2. Eső után köpönyeg!

---

3. Holdra ugat.

---

4. Az idő pénz.

---

5. Lopja a napot.

---

6. Csillagokat néz vacsorára.

---

7. Elhullatta a Göncöl szekere a szalmát.

Elérhető
pontszám: 14p/_____p

3. Húzzátok alá a kakukktozásokat!

1. *Kőzetbolygó: Föld, Merkúr, Uránusz, Vénusz, Mars*
2. *A Földhöz a legközelebb lévő csillag: Vega, Szíriusz, Nap, Herculis*
3. *Nyári csillagkép: Orion, Hattyú, Vadászebek, Herkules*

Elérhető
pontszám: 3p/ _____ p

4. **Keressétek meg a közös szót! – Melyik az a 2 összetett szó, amelyekben 1 azonos szó van? Az 1. szó utótagja megegyezik a 2. szó előtagjával.**

fény - ..... – út

ózon - ..... – fűró

tűz - ..... – tükör

felhő - ..... – keret

zivatar - ..... – kép

lencse - ..... – bár

szem - ..... – gyapot

száraz - ..... – rengés

Elérhető
pontszám: 16p/ _____ p

5. TOTO jelöljétek meg a helyesnek ítélt választ!

1. Melyik a Naptól számolva a Naprendszer 8. bolygója?

(1) Neptunusz (2) Vénusz **(X) Uránusz**

2. Hány holdja van a Merkúrnak?

(1) 0 (2) 2 (X) 4

3. Ki volt az első ember a Holdon?

(1) Neil Armstrong (2) Buzz Aldrin (X) Farkas Bertalan

4. Melyik Naprendszerünk legkisebb bolygója?

(1) Merkúr (2) Mars (X) Vénusz

5. Mikor járt az első űrhajós az űrben?

(1) 1961 (2) 1971 (X) 1981

6. Milyen színű a Nap?

(1) narancssárga (2) citromsárga **(X) fehér**

7. A Nap és a Föld távolsága

(1) kb. 150 milliárd km **(2) kb 150 millió km** (X) kb. 150 ezer km

8. Magyarországon nyáron, vagy télen van közelebb a Nap a Földhöz

(1) nyáron **(2) télen** (X) egyformán

9. Láthatjuk-e a Földről a Hold túlsó oldalát?

(1) Igen (2) Évente csak 12-szer **(X) Nem**

10. Mi alkotja a Tejutat?

(1) A mi galaxisunk (2) Az Androméda-galaxis (X) Sombrero-galaxis

11. Melyik hónapban van a leghosszabb nappal?

(1) május **(2) június** (X) július

12. Mit nevezünk obszervatóriumnak?

(1) Tudományegyetemet (2) Időjárás állomást **(X) Csillagvizsgálót**

13. Mit nevezünk szivárványnak?

(1) Optikai jelenséget, melyet eső- vagy páracseppek okoznak (2) A légkört alkotó levegő közel vízszintes irányú áramlását (X) A fűtött helyiségek ablakainak belső felületén megjelenő jegesedést a téli hidegben

+1 Melyik bolygó látható a képen?

(1) Jupiter (2) Föld (X) Szaturnusz

Helyes megoldásonként 1 pont

Elérhető
pontszám: 14p/_____p